

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: **M. H.**, zastoupené JUDr. Petrem Živělou, advokátem se sídlem Puškinova 5, Vyškov, proti žalovaným: **1) Nejvyšší státní zastupitelství**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, a **2) Vrchní státní zastupitelství v Olomouci**, se sídlem tř. 17. listopadu 44, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 30. 9. 2008, čj. 1 SPR 191/2008, a proti rozhodnutí žalovaného 2) ze dne 30. 7. 2008, čj. 4 SPR 20/2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 12. 2008, čj. 30 Ca 254/2008 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Okresní státní zástupce ve Vyškově uložil žalobkyni rozhodnutím ze dne 13. 5. 2008, čj. SPR 301/2008, podle § 16 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“), pořádkovou pokutu ve výši 5000 Kč. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že se žalobkyně bez omluvy nedostavila k podání vysvětlení.

Státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně rozhodnutím ze dne 28. 5. 2008, čj. 5 KZT 51/2008 - 7, zrušila ke stížnosti žalobkyně rozhodnutí okresního státního zástupce ve Vyškově a podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu *per analogiam* ve spojení s § 16 odst. 3 zákona o státním zastupitelství uložila žalobkyni pořádkovou pokutu ve výši 1500 Kč.

Vrchní státní zastupitelství v Olomouci zrušilo rozhodnutím ze dne 30. 7. 2008, čj. 4 SPR 20/2008, rozhodnutí státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně ve výroku o uložení pořádkové pokuty žalobkyni ve výši 1500 Kč. Rozhodnutí odůvodnilo tím, že rozhodnutí okresního státního zástupce ve Vyškově a rozhodnutí státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně byla vydána v rozporu s právními předpisy, neboť zákon o státním zastupitelství ani trestní řád neumožňují uložit pořádkovou pokutu osobě, která podala stížnost podle § 16b odst. 1 zákona o státním zastupitelství.

Nejvyšší státní zastupitelství změnilo k odvolání žalobkyně rozhodnutím ze dne 30. 9. 2008, čj. 1 SPR 191/2008, podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství v Olomouci tak, že ve výroku na konci textu doplnilo větu: „Podle § 99 odst. 2 správního řádu nastávají účinky tohoto rozhodnutí ode dne právní moci usnesení státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně ze dne 28. 5. 2008, čj. 5 KZT 51/2008 - 7.“.

II.

Žalobkyně se žalobou ze dne 1. 12. 2008 domáhala u Krajského soudu v Brně zrušení rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. 1 SPR 191/2008, a rozhodnutí žalovaného 2) ze dne 30. 7. 2008, sp. zn. 4 SPR 20/2008.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 11. 12. 2008, čj. 30 Ca 254/2008 - 26, odmítl žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Uvedl, že z odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí vyplývá, že pokuta byla žalobkyni uložena neprávem. Rozhodnutím žalovaného 1) byla zcela důvodně ponechána v platnosti ta část výroku usnesení státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně, kterou bylo zrušeno usnesení okresního státního zástupce ve Vyškově. Právní stav je tedy takový, že rozhodnutí o pořádkovém deliktu (nedostavení se bez omluvy) a o pokutě ve výši 5000 Kč neexistuje a zrušena byla i pokuta ve výši 1500 Kč. Ve věci tak nepřetržává rozhodnutí nebo jeho část, kterým by byla vyslovena vina žalobkyně. Základním předpokladem poskytnutí soudní ochrany veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob v žalobním řízení je podle krajského soudu existence rozhodnutí, jímž mohou být tato práva zkrácena. Žalobou napadená rozhodnutí však takový charakter nemají, neboť je z nich zřejmé, že jejich předmětem je náprava nezákonného stavu ohledně veřejných subjektivních práv žalobkyně, nikoliv jejich zkrácení.

III.

Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu spočívajícího v nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu městským soudem podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jakkoliv své námitky tomuto ustanovení výslovně nepodřadila.

Namítla, že žalovaný 2) zcela účelově ponechal v platnosti část výroku usnesení státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně, a to proto, aby byla věc „zametena pod koberec“. Stěžovatelce byla způsobena škoda na vynaložených nákladech na svou a občanskou obranu před nezákonnými rozhodnutími a jednáním úřadů, které potvrdili oba žalovaní i soud. Stěžovatelka namítla nicotnost rozhodnutí žalovaného 2) mj.

proto, že nebylo rozhodnuto o náhradě škody, na kterou má stěžovatelka nárok podle Listiny základních práv a svobod. Stěžovatelka ani její právní zástupce dosud neví, jaké řízení a podle jakého řádu probíhalo na Okresním státním zastupitelství ve Vyškově. Z usnesení krajského soudu nepřímě vyplývá, že probíhalo řízení trestní, zatímco podle stěžovatelky a podle rozhodnutí obou žalovaných mělo jít o řízení podle správního řádu. Stěžovatelka namítla, že nezákonné rozhodnutí okresního státního zástupce o uložení pokuty ve výši 5000 Kč nemůže být zrušeno nezákonným rozhodnutím krajského státního zástupce, které uložilo nižší nezákonnou pokutu ve výši 1500 Kč. Podle stěžovatelky musí být nezákonná rozhodnutí rušena celá a nikoli účelově jen ty části, které se žalovanému 2) nehodí. Dále stěžovatelka namítla, že se z podání vysvětlení řádně omluvila. Krajský soud se ztotožnil s nezákonným stavem, protože některá ze čtyř rozhodnutí měla obsahovat vypořádání s námitkami podanými stěžovatelkou dne 9. 5. 2008 na okresním státním zastupitelství. Pokud o námitkách nebylo rozhodnuto, neexistují a stěžovatelka je před veřejností vinna, neboť v dané věci není žádný jiný viník. Stěžovatelka si také položila otázku, kvůli čemu vlastně spor vznikl – aby se mohla hádat, nebo aby bránila svá práva a současně i práva veřejnosti? Rozhodnutí žalovaného 1) napravilo vadu v datu ve výroku rozhodnutí žalovaného 2), nicméně i toto rozhodnutí má vadu. Nerozhodlo totiž o zbývající části stěžovatelkou napadeného rozhodnutí žalovaného 2). Účelem rozhodnutí obou žalovaných je podle stěžovatelky především snaha, aby žaloba podaná dne 14. 7. 2008 nemohla být veřejně projednána a soud mohl při projednávání žaloby konstatovat její nedůvodnost, nikoliv hájit zájem stěžovatelky, přestože k tomu měly úřady řadu příležitostí před podáním žaloby. Stěžovatelka konečně namítla, že soud nečetl rozhodnutí žalovaného 2).

IV.

Oba žalovaní shodně navrhli zamítnutí kasační stížnosti.

V.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Vymezení rozsahu kasační stížnosti a uvedení jejích důvodů leží v souladu s dispoziční zásadou na stěžovateli. Vytknutí nedostatků právního názoru krajského soudu nelze nahradit pouhým zopakováním žalobních tvrzení, se kterými se krajský soud vypořádal, nebo námitkami nesměřujícími proti rozhodnutí krajského soudu, ale proti žalobou napadeným správním rozhodnutím. Takové námitky totiž směřují proti jinému rozhodnutí, než které je přezkoumáváno kasačním soudem (rozhodnutí krajského soudu). Takové námitky stěžovatelky nelze podřadit žádnému z důvodů kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s. a nejsou proto přípustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

V posuzované věci jsou tedy nepřípustné především ty stížní námitky, které směřují proti žalobou napadeným rozhodnutím žalovaných, nikoliv proti usnesení krajského soudu. Konkrétně se jedná o výtky, že: žalovaný 2) účelově ponechal v platnosti část výroku usnesení státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně, aby byla věc

„zametena pod koberec“; stěžovatelka ani její právní zástupce neví, jaké řízení a podle jakého řádu probíhalo na Okresním státním zastupitelství ve Vyškově; nezákonné rozhodnutí okresního státního zástupce o uložení pokuty ve výši 5000 Kč nemůže být zrušeno nezákonným rozhodnutím krajského státního zástupce; stěžovatelka se z podání vysvětlení řádně omluvila; rozhodnutí žalovaného 1) napravilo vadu v datu ve výroku rozhodnutí žalovaného 2), ale i toto rozhodnutí má vadu, neboť nerozhodlo o zbývajících částí stěžovatelkou napadeného rozhodnutí žalovaného 2); a účelem rozhodnutí obou žalovaných je snaha, aby žaloba podaná dne 14. 7. 2008 nemohla být veřejně projednána.

Přípustné nejsou ani námitky, které směřují mimo zákonný rámec § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. namítají něco jiného než nezákonnost kasační stížností napadeného usnesení o odmítnutí návrhu. Jedná se o námitky, podle nichž se krajský soud ztotožnil s nezákonným stavem, protože některá ze čtyř rozhodnutí měla obsahovat vypořádání s námitkami podanými stěžovatelkou dne 9. 5. 2008 na okresním státním zastupitelství; a v nichž si stěžovatelka pokládá otázku, kvůli čemu spor vznikl – aby se mohla hádat, nebo aby bránila svá práva a současně práva veřejnosti.

Namítla-li stěžovatelka, že krajský soud nečetl rozhodnutí žalovaného 2), není zřejmé, o jaké skutečnosti tuto výtku opírá. Lze proto uzavřít, že se nejedná o relevantní stížní námitku, již se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat.

Dále stěžovatelka namítla nicotnost rozhodnutí žalovaného 2), který nerozhodl o náhradě škody, na níž má stěžovatelka nárok podle Listiny základních práv a svobod. Nejvyšší správní soud připomíná, že vyslovení nicotnosti rozhodnutí správního orgánu podle § 76 odst. 2 s. ř. s. předpokládá, že žaloba směřující proti takovému rozhodnutí je způsobilá vyvolat soudní přezkum (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2006, čj. 5 As 67/2005 - 88, www.nssoud.cz). Krajský soud v Brně odmítl žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, proto nepochybil, když se nezabýval otázkou případné nicotnosti žalobou napadených rozhodnutí.

Uvedla-li stěžovatelka, že jí byla způsobena škoda na vynaložených nákladech na obranu před nezákonnými rozhodnutími a jednáním úřadů, Nejvyšší správní soud odkazuje na pravomoc správních soudů ve smyslu § 4 s. ř. s. Správní soudy nemají pravomoc rozhodovat o odpovědnosti státu za škodu způsobenou při výkonu státní moci podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. Takovou pravomoc mají civilní soudy.

Nejvyšší správní soud neshledal stížní námitky důvodnými a usnesení krajského soudu nezákonným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve

spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2009

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu